

Nieuwsbrief nr. 23
28 februari 2023

Voorwoord – pag. 2

Uitnodiging jaarlijkse Algemene Vergadering - pag. 3

Luc Rombouts: gastspreker op de Alg. Vergadering – pag. 4

Luiden van de Triomfklok en de voetstampklok in 2023 – pag. 5

Zomeravondconcerten: uurwijziging- pag. 6

De Brugse Halletoren inspireert ... - pag. 7

In de pers – pag. 8

Brandklok, werkklok of schelle, deel 2 – pag. 9

Contact en lidmaatschap - pag. 12

Onze sponsors - pag. 13

voorwoord

Beste leden en vrienden van de Brugse Klokkenspelvereniging,

Beste B.K.V leden

Het voorjaar begint zich aan te kondigen, we beginnen al lentekriebels te voelen en een zonnestraaltje meer geeft ons zin om al eens buiten te komen. Dit is zeker een reden om in de Brugse binnenstad al eens rond te kuieren en te genieten van de mooie beiaardklanken, wat kan dat toch zalig zijn. Let wel vanaf dit jaar begint dit genieten een uurtje vroeger: de zomeravondconcerten zullen om 20:00 uur starten (zie verder in deze nieuwsbrief).

Zeker nog een reden om ook eens buiten te komen is er op zaterdag 1 April (en dat is geen Aprilvis 🐟), want dan vindt onze Algemene Vergadering plaats en mogen we met het ganse bestuur jullie uitnodigen om het wel en wee en de werking van onze vereniging aan jullie voor te leggen. We zorgen als afsluiter ook voor een interessante voordracht door een gevestigde klokken-autoriteit. Verder in de nieuwsbrief vinden jullie het volledige programma.

De wens voor 2023 van het ganse bestuur is dat we jullie, beste B.K.V leden, op al onze evenementen talrijk mogen verwelkomen in goede gezondheid en dat we toch na enkele turbulente coronajaren terug met volle teugen van een prachtig beiaardseizoen kunnen genieten.

René Keerman

voorzitter

Algemene Jaarvergadering

Beste vrienden van de Brugse Klokkenspelvereniging

Hierbij nodigen wij u vriendelijk uit op onze **Algemene Vergadering:**

ZATERDAG 1 APRIL, 13.30u
POLYVALENTE ZAAL van DE BRUG
Hauwersstraat 3, 8000 Brugge

Er is een fietsparking onder het BMC-centrum,
voor de auto's is de parking 't Zand het dichtsbij.

Dit is wat we u graag presenteren:

13.30u: voetluiden op het Dumeryplein (gedurende 10 min. waarna we naar de "De Brug" stappen)

14.00u: start van het formele deel van de Algemene Vergadering (de agenda wordt u apart toegestuurd)

14.45u: pauze met koffie en een hapje

15.15u: presentatie door Luc Rombouts: "Het nieuwe nut van oude klokken"

16.30u: gezellig nagesprek met een drankje

17.30u: einde

Graag vóór 27 maart verwittigen dat u erbij zult zijn!

(via brugse.klokkenspelvereniging@gmail.com of 0477 27 25 72).

Wij kijken er alvast al naar uit.

Met welluidende groeten,
uw BKV-ploeg

Luc Rombouts, gastspreker

op de Algemene Vergadering van 1 april

Lezing

Het nieuwe nut van oude klokken

Er was een tijd waarin de klokken nog spraken. Luidlokken waren immers de instrumenten waren van lokale machthebbers: stads- en kerkbesturen, gilden en abdijen. Niet luisteren naar de stem van de klok was toen geen optie.

Die tijd ligt ver achter ons. De laatste 200 jaar verschraalde het klokkenlandschap in onze steden. Logischerwijs zal met de voortschrijdende ontkerkelijking de klokkenklank helemaal uitsterven en zullen luidklokken enkel nog als dode objecten in torens blijven hangen.

Of bestaan er toch manieren om de klank van de luidklok in leven te houden? Beiaardier en klokkenkundige Luc Rombouts reikt een aantal handvaten aan.

Luc Rombouts

Luc Rombouts (°1962) studeerde klassieke filologie en behaalde een MBA aan de universiteit van Leuven (België). Hij studeerde af aan de Koninklijke Beiaardschool 'Jef Denyn' in Mechelen in 1987. In 2016 promoveerde hij cum laude aan de Universiteit Utrecht op een proefschrift over de oorsprong van de beiaard.

Luc is stadsbeiaardier van Tienen, universiteitsbeiaardier van Leuven en beiaardier van de Abdij van Park in Leuven. Hij is curator van het erfgoedprogramma 'Beiaardcultuur Leuven'. Hij doceert beiaardgeschiedenis en campanologie aan de Koninklijke Beiaardschool in Mechelen.

Luc gaf recitals in Europa en Noord-Amerika en trad op tijdens festivals en congressen. Samen met zijn collega Twan Bearda vormt hij het beiaardduo The Bells' Angels, dat sinds 2000 het repertoire voor vierhandig beiaardspel verkent.

Luc schreef verschillende boeken over de beiaard, waaronder de bekroonde beiaardgeschiedenis *Zingend brons*, die in 2014 in het Engels verscheen onder de titel *Singing Bronze. A History of Carillon Music*.

Luc coördineerde het project dat in 2014 leidde tot de erkenning van de Belgische beiaardcultuur als voorbeeldpraktijk in de borging van immaterieel cultureel erfgoed door UNESCO en is voorzitter van het Belgian Carillon Heritage Committee. Hij is medeoprichter van het International Network of War Memorial and Peace Carillons, dat gevestigd is in het Vredespaleis in Den Haag (Nederland).

Kalender 2023

Luiden Triomfklok

Voetluiden van de Werkklok

De Triomfklok zal op volgende momenten weergalmen over de stad:

9 april - 9.45 uur - Pasen
15 april - 11.00 uur - Verjaardag koning Filip
1 mei - 11.00 uur - Feest van de Arbeid
17 mei - 18.50 uur - Vooravond Heilig Bloedprocessie
18 mei - 10.25 uur - Heilig Bloedprocessie (overbrenging relikwie naar kathedraal)
18 mei - 14.20 uur - Heilig Bloedprocessie (start processie)
18 mei - ca. 17 uur - Heilig Bloedprocessie (passage relikwie op de Markt)
18 mei - ca. 17.40 uur - Heilig Bloedprocessie (na slotceremonie op de Burg)
10 juli - ca. 20.00 uur - Vooravond feest Vlaamse Gemeenschap (na bloemenhulde)
11 juli - 11.00 uur - Feest Vlaamse Gemeenschap
20 juli - 19.00 uur - Vooravond nationale feestdag
21 juli - 10.45 uur - Nationale feestdag + troonsbestijging koning Filip
15 augustus - 9.50 uur - Processie "Brugse Belofte"
12 september - 11.00 uur - Herdenking bevrijding Brugge WO II
11 november - 10.45 uur - Herdenking Wapenstilstand WO I
15 november - 10.45 uur - Koningsdag
25 december - 11.00 uur - Kerstmis
31 december - 00.00 uur - Overgang oudejaar-nieuwjaar

Voetluiden van de Werkklok, Boeveriestraat:

woensdag 8/03, 11.00u:	n.a.v. internationale vrouwendag
zaterdag 01/04, 13.30u:	n.a.v. onze algemene vergadering
zondag 09/04, 11.00u:	n.a.v. Pasen
zondag 23/04, 11.00u:	n.a.v. erfgoeddag
zaterdag 17/06, 11.00u:	n.a.v. van het begin van het beiaardseizoen
zaterdag 08/07, 11.00u:	n.a.v. het eerste beiaardplusconcert
zaterdag 02/09, 11.00u:	n.a.v. het tweede beiaardplusconcert
zondag 24/09, 11.00u:	n.a.v. het slotconcert van het beiaardseizoen
woensdag 01/11, 11.00u:	n.a.v. Allerheiligen (kleppen)
zaterdag 11/11, 11.00u:	n.a.v. de Wapenstilstand

Zomeravondconcerten: uurwijziging !!! aanvangsuur wordt 20:00u ipv 21:00u

De verandering van het aanvangsuur voor de zomerse beiaardconcerten lag vorig jaar al eens op tafel maar de beslissing werd toen “on hold” geplaatst om eerst een bevraging te organiseren en nog wat extra argumenten pro of contra te verzamelen. Binnen het bestuur van de Brugse Klokkenspelvereniging waren ook de meningen verdeeld maar een meerderheid was vóór het behoud van 21.00 uur als startuur. In een kleinschalige publieksbevraging bleek de meerderheid gewonnen voor 20.00 uur en daarnaast leverde een interne bevraging bij de leden van de Brugse Klokkenspelvereniging hetzelfde resultaat op.

De dienst Onthaal van de Brugse musea gaf namens de stad ook aan vragende partij te zijn om een uur te vervroegen omwille van de (kostelijke) overuren van personeel. Bij de dienst Toerisme kon men ook op tabellen (per maand) aangeven wat het gemiddeld aantal toeristen in de stad is per uur en ook hieruit blijkt dat er qua toeristen een mogelijks groter publiek bereikbaar is om 20 uur; dit laatste zegt echter niets over het aanvoelen van een concertganger qua moment en sfeer als “beter” tijdstip.

De resultaten van de twee bevragingen en de vraag van de stadsdiensten hebben de uiteindelijke beslissing doen vallen.

De Brugse Halletoren inspireert...

In vorige nieuwsbrieven verwezen we al naar gebouwen die duidelijk geïnspireerd zijn door de Brugse Halletoren. Zo ook het station van Novy Peterhof in Sint-Petersburg. Al rijden er daar wel treinen onderdoor. Dit station werd gebouwd tussen 1854 en 1857. Architect was Nicolas Benoit (1813-1898). Peter Ustinov is een van zijn achterkleinkinderen...

REGIO

DRIE MAAL PER WEEK BEIAARDCONCERT

26 January 2023 - 12:54

BREAKING

BRUGGE - De Brugse beiaard is drie maal per week te horen. Op woensdag-, zaterdag- en zondagvoormiddag is er telkens tussen 11 en 12 uur een concert met de 47 klokken bespeeld door Wim Berteloot. Wim is beiaardier van de stad sinds 2017.

In de zomer zijn er ook telkens avondconcerten op de Brugse beiaard.

Bron: Foto©Frank Vergucht/The Bruges Feeling by Frank

REGIO

BRUGGE

"breaking" sinds meer dan 100 jaar ... 😊

Brandklok, werkklok of schelle

deel 2

In vorige Nieuwsbrief hadden we het uitgebreid over de brand- of werkklok in de Halletoren. In oude kranten wordt ook het gebruik van een schelle – een klein klokje – genoemd. In de stadsarchieven van Brugge wordt die schelle dikwijls vermeld. Daar gaven we in vorige Nieuwsbrief een overzicht van. Maar niet alleen in Brugge gebruikt men een schelle: ook in andere steden. Hieronder een overzichtje Op basis van enkele traditionele bronnen.

IZEGEM, St.-Hiloniuskerk

1616-17, kerkrekeningen

"Item aan Dominique Fiefvet over het leveren van drie schellen 25e juni over tdeel vande kercke ter ghoede rekenynghe, 122p." Aansluitend wordt er een beiaardklavier geplaatst: "Item ande beyaerdier van Ypere vande leverynghe ende het stellen van het clavier om te spelen met de schellen, 12 p. 11 sch."

Website VBV: <https://www.beiaard.org/site/node/36>

KORTRIJK, St.-Maartenskerk

1546-49, kerkrekeningen

De rekening van 1546-49 van onze Sint-Maartenskerk vermeldt, dat Jan Wagheweys (lees Waghevens) achtv klokken en drie schellen voor de beiaard goot en dat nog twee klokjes in Oudenaarde werden aangekocht.

De Kortrijkse stadsbeiaard, Paul Debrabandere en Frank Deleu, 1988, pag. 141

ROESELARE, St.-Michiels

(1488): Joosse van Aelmeersch wordt betaald voor het ophangen van de schelle en het uurwerk en het plaatsten van de wijzer.

Website VBV: <http://beiaard.org/site/node/63>

MECHELEN, St.-Rombouts

Als eerste krijgt de oude grote klok, de Rombout, in 1491 een plaats in de nieuwe toren (van St.-Rombouts). Verder worden er luiders betaald voor het laten klinken van de Maria, de Werkklok of Magdalena en de Libertus. Ook wordt iemand betaald voor het "beyaerden" op twee "schellekens" of kleinere klokjes.

Website VBV: <http://beiaard.org/site/node/49>

MECHELEN, St.-Rombouts

Tussen 1498 en 1516 spreken de lijkregisters van het luiden van de Jhesus, de Maria, de Magdalena, de Libertus, de Martha en tenslotte Petrus en Johannes, de twee schellekens.

Website VBV: <http://beiaard.org/site/node/49>

LEUVEN, St.-Pieterskerk

Enkele klokken van de Sint-Pieterskerk worden in datzelfde jaar (1798 nvdr) echter gedemonteerd: "den 7 meert syn de clyn clocken onder de naem van schellen uyt den toren van Sinte Peeter gedaen" Het betreft de Sint-Pieterklok, de Sint-Paulusklok en 2 schellen.

Website VBV: <http://beiaard.org/site/node/42>

LEUVEN, St.-Geertrui

In 1614 werd de kleine klok of schelle 'Ludovicus' van 609 pond hergooten door Thomas Tordeur, vader van Jean.

Website VBV: <http://beiaard.org/site/node/40>

HASSELT, St.-Quintinus

Regelmatig werd de voorslag van Sint-Quintinus aangepast en/of uitgebreid. In 1474 liet het stadsbestuur enkele belangrijke werken uitvoeren en kocht nieuwe schellen in 's Hertogenbosch. In 1496 kwamen er nog enkele schellen bij...

Zo werd in 1518 de Mechelse klokkengieter Joris Waghevens naar Hasselt gehaald om een schel te hergieten. Ondertussen voerde Mertken Buskens naar Diest om daar schellen te halen die Jan Thoers en Jan van Peer in de Sint-Quintinustoren hingen.

In 1531 goot Jan van Trier uiteindelijk een speelwerk van 12 schellen met een gewicht van 3030 pond.

Beiaardier Loeden Hollants zag nog enkele onvolmaaktheden aan de beiaard. Om zich te bekwamen in de techniek van het stemmen trok hij in 1533 vijf dagen naar Luik. Zijn opgedane kennis resulteerde in het hergieten van acht schellen en een verzwaring tot 192 pond.

In 1562 sloot de stad een overeenkomst met Hendrik van Trier uit Aken. Van Trier zou totten vuerslach van twee schellen gieten nemelicken Mi en Fa ende een ander Bimol met noch die cleyn schelle die wellighe onlanx met luyden geschuert waes. Enkele jaren later, in 1566, voerden Raes Brugge en zijn zoon enkele veranderingen uit aan de voorslag. In 1584 leverde Sacharias Vanden Dyck nog een schel van 586 pond.

VBV Website: <http://beiaard.org/site/node/31>

LEDE, St.-Martinus

Uit de rekening van 1535 blijkt dat er een klokkenspel was te Lede: "ghegeven Jan De Rick van dat hy maeckte aan die groote clocke en aen die noenclocke aen elck een wiel om mede te luydenen. Ende van een beelfroot daer die scellen op hangen souder ende daerinne die scellen te wendene."

Meester Jacob Waeghemaekere (Waghevens) te Mechelen hergoot in 1569 de cleender scelle.

VBV Website: <http://beiaard.org/site/node/39>

OTEGEM, Sint-Amandus en Sint-Annakerk

In 1869 werd de kleinere klok ter ere van de heilige moeder Anna gegoten uit "d'oude schelle" van 1732 door Sev. Van der Schadt (moet zijn : Van Aerschodt) uit Leuven. De peter was Arnoldus Verhouwen, de meter Anna De Villers.

Website: <http://users.telenet.be/mijnwereld/mijndorp/kerkklok.htm>

SLUIS, Stadhuis

1396 - Sluis, Stadhuis - Schelle.

Gieter: Jan Leenknecht.

Opschrift, afmetingen en gewicht: onbekend.

'Dezelfde Jan Leenknecht vergoot de nieuwe schel. Dit blijkt uit het volgende: "Jan van den Stalle van dat den 10 van Wedemaand (juni) '96 hij gezend was aan meester Jan Leenknecht, den klokgieter, te Gend, om te komen vergieten de schel, nu hangende in den nieuwen toren van schepenen huize".

Website: Biekorf jaargang 60 – dbnl

DIEST, St.-Sulpitius

1401 - Diest, Sint-Sulpitiuskerk - Schelle.

Gieter: Jan de Leenknecht.

Opschrift, afmetingen en gewicht, onbekend.

'8 april 1401 - Meester Jan de Leenknecht, die men heyt die clocghietere van Ghent, geloefde... die doelschelle die hy, Meester Jan, cortelinge gegoeten heeft, te verghietene alsoe dat se waile ende loffelec luden sal ende dat se gans ende gaven wesen sal; ende wair 't dat dairaf mysvyele, soe geloefde hy, Meester Jan, die selve schelle noch op sinen cost te verghietene, ende gans ende gaven ende van goede lude te makene, ende te houdene jaer ende dach in hoeren goede lude, ende gans ende gawe te blive, al arghelyst wutghesloten'. (Stadsarchief, Diest, Schepenakten 1393-1402, fol. 132 nota)

Website: Biekorf jaargang 60 – dbnl

Frank Deleu

Brugse Klokkenspelvereniging vzw

Willemijnendreef 32
8000 Brugge

Bestuur:

René Keerman, voorzitter,

Paul De Gryze, secretaris,

Paul Vanden Abeele, Dirk Vandamme, Edmond Van Eeghem, bestuurders

Wim Berteloot en Frank Deleu, adviseurs.

lidgeld: 15 €

meer mag ook
stort op BE02 2800 4787 9540

wenst u deze Nieuwsbrief niet meer te ontvangen:

mail naar : brugse.klokkenspelvereniging@gmail.com

meer info op onze website:
www.carillon-brugge.be

De BKV wordt gesteund door de stad Brugge

wij danken onze sponsors

die onze werking mee ondersteunen

Brouwerij Bourgogne des Flandres
Kartuizerinnenstraat 6, 8000 Brugge

Climatherm b.v.b.a.
Oostendsesteenweg 169, 8000 Brugge

Clock-O-Matic
De Vunt 14, 3220 Holsbeek

Corona
Gouden Handstraat 17, 8000 Brugge

Curando-West
Speelpleinlaan 44, 8310 Brugge

Restaurant De Koetse
Oude Burg 31, 8000 Brugge

Advocatenkantoor Depla & Vennoten
Karel van Manderstraat 123, 8310 Brugge

Chocolatier Pol Depla
Eekhoutstraat 23/27, 8000 Brugge

Hippo-Services b.v.b.a.
Gemene Weidestraat 61, 8000 Brugge

Interparking N.V.
Brederodestraat 9, 1000 Brussel

Wijnhandel K.D.V.
Vandeberghewegel 1, 8340 Sijsele-Damme

Brasserie Livingroom 102
Sluisstraat 102, 8300 Knokke

Vastgoed Meuleman & Loeters
Bruggestraat 1, 8020 Oostkamp

Paparazzo
Sint-Jansplein 2, 8000 Brugge

Rombaux
Mallebergplaats 13, 8000 Brugge

Restaurant Sint-Joris
Markt 29, 8000 Brugge

T-Elek
Veldstraat 29, 8200 Brugge

**Restaurant, Tearoom, Feestzalen
Zandberghoeve**
Zandberg 12, 8730 Beernem